

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ
W DNIU 11 MAJA 2021 ROKU
POWOŁANEJ W POSTĘPOWANIU HABILITACYJNYM
WSZCZĘTYM NA WNIOSEK DR. JANA WOLSKIEGO
W DZIEDZINIE NAUK HUMANISTYCZNYCH W DYSCYPLINIE LITERATUROZNAWSTWO

Komisja habilitacyjna, powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 8 października 2019 roku, działając na podstawie art. 18a ust. 8 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku „O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki” („Dziennik Ustaw” z 2017 roku poz. 1789 ze zmianami) w zw. z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku „Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce „Dziennik Ustaw” z 2018 roku poz. 1669 ze zm.), po zapoznaniu się z recenzjami i z autoreferatem stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe zatytułowane *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim od XIX wieku do czasów najnowszych. Rekonesans badawczy* (Rzeszów 2019) stanowią znaczny wkład w rozwój literaturoznawstwa i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr. Janowi Wolskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo.

UZASADNIENIE

Autorzy trzech recenzji: prof. dr hab. Wojciech Ligęza, prof. dr hab. Marek Piechota, prof. dr hab. Stanisław Uliasz, oraz dwóch opinii: prof. dr hab. Jolanta Pasterska i prof. dr hab. Dariusz Seweryn są zgodni w swoich konkluzjach. Dorobek naukowy Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora w roku 2001 wyraża się w nader licznych publikacjach: do roku 2019 wydał dwie książki własne i jedną, której był współautorem; opublikował 15 artykułów w pismach, 63 rozprawy w książkach zbiorowych. Wydał monografię *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim od XIX wieku do czasów najnowszych. Rekonesans badawczy*.

Godna uwagi jest aktywność dydaktyczna, popularyzatorska i organizacyjna dra Jana Wolskiego w Polsce i za granicą. Wykładał on bowiem w Toronto i Vancouver, w ramach programu Erasmus prowadził zajęcia ze studentami w Universität des Saarlandes w Niemczech. W swojej alma mater Uniwersytecie

Rzeszowski wygłaszał wykłady o literaturze Młodej Polski, arcydziełach literatury powszechnej, historii książki, z edytorstwa i poligrafii, a także wtajemniczał studentów w problematykę mediów społecznych. Jego ćwiczenia i konwersatoria miały szeroki zakres tematyczny, obejmowały historię literatury, teorię literatury, poetykę, edytorstwo, historię radia oraz Internetu. Wypromował 48 magistrów, 15 dyplomantów, recenzował 120 prac różnych szczebli akademickiej ważności. Dał się również poznać jako rzutki popularyzator wiedzy o literaturze.

Jest on aktywny co najmniej w kilku dziedzinach: jest badaczem, edytorem tekstów literackich, redaktorem monografii zbiorowych, organizatorem życia naukowego, bibliologiem, krytykiem literackim, członkiem redakcji pisma literacko-artystycznego „Fraza”. W swojej recenzji prof. Wojciech Ligęza określa Habilitanta jako wybitnego znawcę polskiego życia literackiego na obczyźnie, historyka emigracyjnych instytucji literackich – wydawnictw, czasopism, stowarzyszeń kulturalnych, miłośnika pięknych edycji książkowych. Łączy on naukowy aparat opisu z pasją konesera. Jest wreszcie redaktorem prac zbiorowych – aktywnym organizatorem życia naukowego.

Również prof. Marek Piechota formułuje jednoznacznie pozytywną ocenę kompetencji merytorycznych Habilitanta: „Odnoszę wrażenie, analizując wszelkie przedsięwzięcia Kandydata: akademickie i pozaakademickie, badawcze i popularyzatorskie, że jest On już od dawna samodzielny w myśleniu i postępowaniu, a przewód habilitacyjny ma tylko tę praktykowaną na wielu polach samodzielność prawnie usankcjonować. Jest człowiekiem instytucją w środowisku akademickim i w regionie, a także przynajmniej w trzech obszarach za granicą”.

Charakteryzując sylwetkę naukową dr. Jana Wolskiego, prof. Stanisław Uliasz pisze: „Pola zainteresowań badawczych Habilitanta są bardzo wyraźne: biografia i twórczość Wacława Iwaniuka, model swoistego «tekstu» szwajcarskiego w literaturze polskiej, problemy literatury emigracyjnej i migracyjnej XX i XXI wieku, polska literatura współczesna oraz literatura regionu, sąsiedztwa literatury (w tym zagadnienie edytorstwa). W każdym z tych obszarów badaw-

czych nie brakuje cennych tropów analityczno-interpretacyjnych oraz wartości dokumentacyjnych”.

Recenzenci, a także autorka i autor opinii, niezależnie od zgłoszonych uwag krytycznych dotyczących strony metodologicznej, podkreślili wagę tematu rozprawy habilitacyjnej Jana Wolskiego pt. *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim. Rekonesans badawczy*. Świadczy ono o osiągnięciu przez habilitanta samodzielności naukowej. Wysoko ocenili walory poznawcze dzieła, które jest pierwszym w humanistyce polskiej tak obszernym opracowaniem polsko-szwajcarskich związków kulturalnych. Prof. Stanisław Uliasz zaznacza, że niedosyt czytelnika rozprawy mogą budzić pewne luki metodologiczne – zbyt skromne wykorzystanie narzędzi badawczych, jakie daje hermeneutyka i tematologia. Niemniej recenzent podkreśla zalety intelektualne dzieła, pisząc, że „monografia wnosi też «wartość dodaną» wyrażającą się w ukazaniu polskiego odbioru kultury Szwajcarii i jej cyrkulacji w kulturze polskiej [...] Praca ta przyczynia się do bliższej, nie hasłowej, charakterystyki relacji kulturalnych polsko-szwajcarskich”.

W recenzji prof. Marka Piechoty konkluzja fragmentu poświęconego książce habilitacyjnej jest jednoznacznie pozytywna i brzmi jak następuje: „Choć przedłożona do oceny dysertacja nie spełnia w stu procentach oczekiwań ustawodawcy, oceniam ją jako osiągnięcie znacznie wyrastające ponad rozprawę doktorską i nie przeszkadza mi jej formalna niekompletność i niedomknięcie, gdyż takowe wymagałyby wieloletniej pracy sporego zespołu. Kandydat udowadnia nią, że potrafi prowadzić z powodzeniem prace badawcze, świetnie je dokumentuje, posługuje się sprawnym warsztatem analitycznym i interpretacyjnym, działaniami prowadzącymi niekiedy do interesujących i jak najbardziej uprawnionych uogólnień [...]. Temat rozprawy uważam za istotny, nakreślone rozwiązanie za więcej niż zadowalające”.

Na pewne mielizny dyskursu historycznoliterackiego zwraca uwagę prof. Wojciech Ligęza, kwestionując przydatność streszczania wierszy i fabuł w interpretacji utworów literackich. Dr Wolski – czytamy w recenzji – „nie ustrzegł się sformułowań oczywistych i powierzchownych, jak również konstatacji o charakterze nadto ogólnikowym”. Niemniej recenzent nie ma wątpliwości, że „bogata

pod względem poznawczym, obfitą w eksplikacje oraz egzemplifikacje rozprawę habilitacyjną Jana Wolskiego pt. *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim* uznać należy za autentyczne osiągnięcie naukowe, gdyż powstała monografia – zapewne przez wiele nadchodzących lat niedająca się niczym zastąpić”.

Prof. Dariusz Seweryn wskazuje, że deklarowane w książce habilitacyjnej nastawienie interdyscyplinarne nie znajduje potwierdzenia w praktyce badawczej autora dzieła. Jest w gruncie rzeczy tylko „wyrazem akademicko-habilitacyjnego decorum”. Niemniej rolę kompendium polsko-szwajcarskich relacji literackich książka dr. Jana Wolskiego „realizuje bez zarzutu”.

Formułowane w recenzjach i w opiniach konkluzje są pozytywne, a niekiedy bardzo pozytywne: „bez żadnej wątpliwości doktor Jan Wolski spełnia z naddatkiem wszystkie ustawowe wymagania stawiane starającym się o stopień doktora habilitowanego” – pisze prof. Wojciech Ligęza. „Przedstawiony mi do oceny dorobek uznaję za więcej niż wystarczający, a nawet znacznie przekraczający średnią w tym zakresie” – konkluduje prof. Marek Piechota.

Grzegorz St. Kowalski